

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 8 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadst. — Val dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stanislav Kodina. Lastnik: Konrad Kodina. Tisk: Tiskarna „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim poslovanjem v Trstu, ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 31-20
za pol leta „ 15-00
za tri mesece „ 7-00
za nedeljsko izdajo na celo leto 6-20
za pol leta „ 3-00

Zvezna armadna poročila.

AVSTRILJSKO.

DUNAJ, 24. (Kor.) Uradno se razglasa: 24. novembra 1917.

Med Polami in Brento in v Sedmih občinah je poslal sovražnik včeraj zopet močne sile v napad. Vsi napadi so se razbili ob težkih italijanskih izgubah. Sicer nič novega.

Načelnik generalnega štaba.

NEMSKO.

BEROLIN, 24. (Kor.) Veliki glavni stan, 24. novembra 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Rupprehta: Ob stopnjevanju topovskega delovanja so se menjali ognjeni valovi največje srčnosti z mirnimi uničevalnimi streli med programi, vodeni iz Boesinghe na Staaden in iz Yperna v Roulers. Jugozapadno Cambrai so požigali Angliji izsilili odločitev. Močan topovski boj na fronti od Oucanta do Bantouxa je uveljavljal bitko. Močan napad na Inchy se je razbil pred vasio. Vas Meuvres je bila v središču boja žilava branjena proti več napadom. Posebno srdlje je bil sunek, naperjen proti Bourlonu, Fontaine in La Felle. Gostemu valu oklopnih vozov je sledila v gostih vrstah pehota. Njena sila se je razbila ob lunaštvu naših čet in uničujočem ognju naše artiljerije. S težkimi žrtvami je počasi proti Bourlonu prodiral požeja sovražnika, ki zadel protisunek naših priznanih čet, ki so ga zopet vrgle iz vasi in gozda Bourlona. V večkratnem, brezuspešnem napadu proti Fontaine in gozdu La Felle je sovražnik zamaš izpravljal svoje sile. Ista četa, ki je dan poprej pri osvoboditvi vasi tako silno dokazala svoj ofenzivni duh, se je včeraj istotako vztrajno in hrabro držala tudi v obrambi. 30 samo pred vasio Fontaine razstreljenih oklopnih vozov priča o veliki zastavitvi sovražnih sil. Močan ogenj se je nadaljeval tudi ponoči v posameznih bojnih odsekih. Naša artiljerija je preprečila ponovne sunke proti Rumillyju in jugovzhodno Masnièresa. — Armada nemškega cesarjeviča: Na več točkah fronte zvišano delovanje Francozov. — Od 20. novembra dalje je izgubil sovražnik v zračnem boju vsled obrambnega ognja 27 letal. Ritmošter baron Richthofen je izvojeval 62., poročnik baron Richthofen 26., poročnik Bogards 24. letalsko zmago.

Vzhodno bojišče. — Nobenih večjih bojnih dejanj.

Macedonska fronta. — Med Pre-

spanskim jezerom in Bitoljem kakor tudi v kotenu Cerne je oživel ogenj.

Italijanska fronta. — Zapadno

Brento in med Brento in Piavo so se

Italijanski napadi izjalovili.

BEROLIN, 24. (Kor.) Wolffov urad po-

ročja: 24. nov. 1917. zvečer.

V Flandriji močan topovskij boj od hoi-

lsterskega gozda do Becelara, južno

Scarpe povisano topovsko delovanje. An-

gleški napadi proti vsem Inchy, Moen-

vres in Bantoux so se izgubonosno izja-

lovali. — Z vzhoda in iz Italije ni dosedaj po-

ročil o posebnih dogodkih.

Prvi generalni kvartirni mojster

ni. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 23. (Kor.) Generalni štab po-

ročja: Macedonska fronta: Na več točkah

fronte od časa do časa živahen topovskij

ogenj. Zapadno Bitolja je razstrelila naša

artiljerija neko sovražno municijsko skla-

dišče. Med Vardarjem in Dojranjskim je-

zerom močan patrolni delovanje. — Fron-

ta v Dobrudži: Pri Tulceji in Isaceji ži-

vahen topovskij ogenj.

TURSKO.

CARIGRAD, 23. (Kor.) Generalni štab

poročja: Sinajska fronta: V večernih urah

21. t. m. se je sovražnik posrečilo prodreti

v del naša postojanke. S protinapadom je

bil skoro povsed zopet vržen. Sovražnik je

imel pri tem znatne izgube. Uptenili smo

5 strojnica. Sicer nič važnega.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

23. novembra. — Na asijski planoti je

poizkušal sovražnik, ki je izvršil napade s

severa proti fronti Mt. Fondarecar — Mt.

Badenecehe in z zapada proti fronti Mt.

Castelgomberto — Casera — Meletta

— Davanti, včeraj nov napad v svrhu obko-

litve Melette. Akcija, ki je bila uvedena z

močnim bombardementom s solze vzbujajo-

čimi granatami, so izvršile zelo znatne in

jedno sveže ojačevalne sile. Našim oddel-

kom prve armade se je s hrabrim odporom

in neprestanim protinapadi posrečilo ob-

držati vse postojanke, odbiti sovražnika s

težkimi izgubami in mu odvzeti 3 oficirje

in 191 mož. Med Brento in Piavo je so-

vrtažnik z zelo močnim topovskim ognjem,

ki mu je sledil sunek gostih pehotnih mas,

obnovil svoje napade. Boj je bil zelo srdlj

in je trajal ves dan. Par postojank je bilo

večkrat izgubljenih, a so jih čete četrte ar-

made vedno znova zopet osvojile. Ko se je

zmračilo, so naši zadnji protinapadi defi-

nitivno odbili sovražnika, ki ga je tudi več-

rajšnji dan stal v tem ozemlju mnogo

rtov.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 24. (Kor.) Wolffov urad po-
ročja: V Sredozemskem morju je bilo po-
topljenih 8 parnikov in 2 jadrnici, skupno
30.000 ton. Na potu v Egipt je bilo izstrel-
jenih iz zavarovanih spremnih vodov več
prevoznih parnikov z vojnimi materijalom
za angleško palestinsko fronto. Med dru-
gimi se je nahajal oboroženi ameriški par-
nik Willem (36327 ton) z municijo. Grški
parnik »Nofeli« (3863 ton), ki je imel na
krovu 5500 ton pšenice, je bil uničen na
potu v Italijo.

AMSTERDAM, 24. (Kor.) Iz Rotterda-
ma se poroča: Po izpovedbah moštva »Ne-
greza«, sta bila potopljena tudi parnika
»St. Anna Land« in »Woenstrecht«.

Uradna nota boljševikov za premirje.

Obvestitev entente o ruskem koraku. —
Leninove instrukcije generalu Duhozinu.

AMSTERDAM, 23. (Kor.) Reuterjev
urad poroča iz Petrograda: Trocki je po-
slal zastopnikom entente noto, v kateri jih
obvešča o sestavi nove vlade ruske repu-
blike in prosi veleposlanike in poslanike,
naj sprejmejo predloge za orožno premirje
in demokracijo mir, kakor so bili odobreni
od vsesrškega kongresa sovjetov, na zna-
nje kot formalen predlog takojšnjega pre-
mirja na vseh frontah in neposrednega
pričetka mirovnih pogajanj. Ta predlog je
bil poslan istočasno vsem vojaškim se na-
rodom in vladam.

PETROGRAD, 23. (Kor.) Petrograjski
brzojavni urad objavlja sledeče uradne in-
strukcije, poslane vrhovnemu poveljniku
armad, generalu Duhozinu: »Sovjet narod-
nih komisarjev, ki mu je bila izročena ob-
last na željo kongresa generalnih sovje-
tov, smatra za svojo dolžnost, da predlaga
vsem vojaškim se državam in njihovim
vladam, naj pregleda na vseh frontah pre-
mirje in prično mirovna pogajanja, opira-
joč se na demokracijo načela. Sedaj, ko
se moč sovjetov utrjuje v najvažnejših kra-
jih dežele, smatra sovjet narodnih komi-
sarjev za nujno, da predloži bratom v
zveznih in sovražnih deželah ta predlog.
Enako se glaseče izjave odpošlje komisar
za zunanje stvari vsem zastopnikom za-
veznikov v Petrograd. Vas državljani in
vrhovnega poveljnika armad pozivlja, so-
vjet narodnih komisarjev, da stopite takoj
po prejemu teh izjav pred imenitne vojaš-
ke oblasti sovražnih armad s predlogom,
da naj takoj ustavijo vojaške operacije, da
se prične mirovna pogajanja. Poverljajoc
Vam preliminarne pogajanja, Vam naroča
sovjet narodnih komisarjev, da obveščate
sovjet neposredno in stalno o vseh fazah
pogajanj z zastopniki sovražnih armad, in
da sklenete dogovor glede premirja šele
po odobrenju sovjeta narodnih komi-
sarjev.«

Instrukcije so podpisane od predsednika
sovjeta Puljanova, komisarja za zunanje
stvari Trockega in vojnega komisarja Kri-
lenka.

PETROGRAD, 23. (Kor.) Petrograjski
brzojavni urad objavlja od narodnega ko-
misarja za zunanje stvari Trockega podpi-
sano izjavo na veleposlanike, ki pravi, da
je kongres generalnih sovjetov delavskih,
kmetijskih in vojaških delegatov vse Rusije
dne 8. novembra sestavil novo vlado ruske
republike z Leninom kot predsednikom
vlade in Trockim kot voditeljem zunanje
politike. Trocki opozarja veleposlanike na
besedilo od kongresa generalnih sovjetov
odobrenih predlogov glede premirja in de-
mokracije mira brez aneksij in odškod-
nin, na podlagi načela neodvisnosti naroda
in njihove pravice do samoodločevanja
in jih prosi, naj smatrajo to listino kot
nvođen predlog za sklenitev takojšnjega
premirja in pričetka mirovnih pogajanj.

General Muravjev proti Kaledinu.

BERN, 23. (Kor.) »Tempe« poroča: Ge-
neral Muravjev, poveljnik petrograjskih
čet, je odstopil. Najbrže sestavi poseben
armadni zbor in pojde proti Kaledinu.

Razpoloženje v ruskih armadah.

AMSTERDAM, 24. (Kor.) »Times« po-
ročja iz Petrograda z dne 21. t. m.: Pe-
trograjski sovjet je sklenil, da bo podpiral
boljševike, ki se branijo ugoditi zahtevi
zmernih socialistov po ustanovitvi koalicijskega ministrstva. — Položaj na za-
padni in severozapadni fronti je kritičen.
Čete so izmučene in nimajo ne živih ne o-
bleke. Petrograjske čete zahtevajo ustavi-
tev državljanske vojne in sestavitev mini-
strstva. V južni Rusiji je položaj armad
boljši. Kmetje pošiljajo zadostne zaloge na
jugozapadno fronto, ki simpatizira baje s
prejšnjo vlado.

Lord Cecil o položaju v Rusiji.

LONDON, 24. (Kor.) Lord Robert Cecil
je izjavil zastopniku Reuterjevega urada
glede položaja v Rusiji, da dvomi, da je
sedanje nastopanje ekstremistov v Petro-
gradu izraz mnenja ruskega naroda. Ako
bi bila prekršitev pogodbe z dne 5. sep-
tembra 1914 odobrena od ruskega naroda
potem bi se postavil ruski narod izven

evropske družbe. Prepričan sem, da ru-
ski narod ne bo odobril proklamacije onih,
ki pravijo, da tvorijo vlado, ki hujskajo vo-
jake, naj odstavijo svoje generale in prično
preko strelskih jarkov mirovna pogajanja
s sovražnikom. Ako je uničenje ruske ar-
made glavni cilj boljševikov, potem je
težko spoznati, na kak drugačen in pri-
mernejši način bi zamogli doseči to oni,
ki so odgovorni v Petrogradu. O diploma-
tičnem priznanju ali kakih zvezih z ekstre-
mistami seveda ne more biti niti govora.

Poslanska zbornica.

DR. SEIDLER ZA DUALIZEM IN OHRANI-
TEV OBSTOJEČIH MEJ KRONOVIN.

DUNAJ, 23. (Kor.) Ministrski predsednik
Dr. Seidler je odgovarjal na vprašanje posl.
Staneka in tovarišev in dr. Langenhana in
tovarišev glede izjav, podanih pred krat-
kim od ogrskega ministrskega predsednika
dr. Wekerleja v ogrski poslanski zbornici
in izjavil: Vprašanje posl. Staneka govori
o obljubah, ki jih je dala avstrijska vlada
ogrski. Za kake obljube ministrski pred-
sednik vsekakor ni mel nobenega povoda:
vsekakor pa sem imel jaz priložnost in se
tudi nisem branil označiti ogrskemu mi-
nistrskemu predsedniku stališče, ki je za-
vzema avstrijska vlada napram državno-
pravnim vprašanjem. V to nisem bil samo
upravičen, ampak je bila tudi moja mora-
lična dolžnost, ker je nastala v ogrski jav-
nosti bojazen, da bi načrti avstrijske vlade
zamogli na kak način vplivati na ogrske
ogrsko državne razmere. Bil sem dolžan
to temboji, ker so posamezne avstrijske
stranke zastopale stališče, ki dejajski na-
sprotje nedotakljivosti Ogrske in posebno
državnopravne razmere. Bil sem dolžan
vama monarhiji. (Posl. Kalina: »Čehi tega
nikdar niso priznali; to je bilo takrat na-
stalo proti češkemu narodu!« Živahni
medklici.) Kar sem tozadevno povedal
gospodu ogrskemu ministrskemu predse-
dniku, ni seveda zamoglo biti za njega nič
novega in istotako upam, da tudi visoki
zbornici ne povem mnogo novega, ako po-
jasnim skupno to, kar sem že ponovno
naglašal na nedvoumno način. (Odobrava-
nje.) Kar se tiče ustavega vprašanja, bo
priznal vsak poznavatelj naših razmer, da
moramo biti postopanje vlade v tem oziru
ravnotako vestno kakor tudi previdno.
(Medklici.) Vsekakor se bo treba pri tej
reformi držati brezpogojno dveh navodil:

1. Varovanje enotnosti avstrijske države in
2. ohranitev obstoječih mej vsake posa-
mezne kronovine.

Kar se tiče prve točke, so nam znana
vsa ona stremjenja, ki stremje za tem, da
se spravijo posamezni deli avstrijske dr-
žave napram isti in medsebojno v bolj
rahlo razmerje, kakor obstoja dosedaj. V
kolikor vodi zastopnik tega naziranja ide-
alna volja, da prispevajo s tako reorgani-
zacija procvitanju pod habsburško kono-
se nadalje obstoječe avstrijske državne ce-
loste, je treba tako naziranje spoštovati
enako kakor vsako drugo lojalno prepi-
sanje. Naglašati pa moram, da tako nazi-
ranje ne odgovarja programu vlade, ker je
ista mnenja, da zrahljanje skupnega dr-
žavnega telesa nikakor ne more biti na
korist države in njenih delov. (Medklici.)
Na vsak način bi bilo popolnoma nemogo-
če, iskati rešitve takih vprašanj sredi vojne.
Ako pa stremje tendence označene
vrste za tem, da se izsili to, kar bi zamo-
glo nastati le po volji cele države iz no-
tranjosti same, po naših sovražnikih potem
mirovnih pogojev (Živahno ploskanje na
levici, medklici pri Čehih), potem je treba
take namene kar najstrožje obsolati in jih
zavračati. (Živahno odobravanje in plo-
skanje na levici.)

Kar se tiče ohranitve obstoječih mej
kronovin, je merodajna pri tem misel, da
predstavljajo kronovine, tako kakor so,
zgodovinsko in v narodnih živčih tvorbo
in da zato nobena organizatorično nadaljno
razvijanje naših pravnih ustanov ne more
preko teh temeljnih elementov državne
zgradbe. (Živahni medklici pri Čehih: O
tem moramo vendar govoriti!) Iz tega po-
jasnila stališča avstrijske vlade zamore
tudi ogrsko javno mnenje črpati dvojno
pomirjenje. Mislim, da je ta stvar sedaj
definitivno odpravljena. (Medklici in pro-
testi pri Čehih.) Kar se končno tiče vpra-
šanja državnopravnega varstva nedota-
klivosti Ogrske, pripominjam še k toza-
devni izjavi ogrskega ministrskega pred-
sednika z dne 20. t. m., da nota avstrijske-
ga justičnega ministra na svojem ogrskega
kolego ne vsebuje nič drugega, kakor po-
ročilo, da se bo glede vprašanja, ali po ve-
ljavnih zakonih obstoja to kazensko-prav-
no varstvo, vprašalo najprej najvišji sodni
in kasacijski dvor. Prosim visoko zborni-
co, naj vzame moje poročilo na znanje. (Ži-
vahno odobravanje in ploskanje. Ministr-
skemu predsedniku čistitajo.)

Zbornica je razpravljala nato o poročilu
vzpostavitevnega odseka v zadevi zopetne
zgradnje porušeni vojnih ozemelj. De-
bata je prišla do izvolitve glavnih govornikov.
Prihodnja seja v torek, 27. novembra,
ob 10 dopoldne.

Cesar na Tirolskem.

BOZEN, 23. (Kor.) Cesar je dospel več-
raj zjutraj na južno Tirolsko. Sprejel je
situacijska poročila več višjih poveljni-
kov in se je odpeljal nato na fronto, odko-
der se je popoldne vrnil v svoj stan.

Baron Szurmay na Dunaju.

DUNAJ, 24. (Kor.) Honvedski minister
baron Szurmay je prispel danes zjutraj iz
Budimpešte.

Z Dunaja.

(Od našega posebnega poročevalca.)
21. novembra.

Komisija za obnovo Goriske.
Včerajšnje posvetovanje v ministrstvu
za javna dela je rodilo že prvi uspeh:
sklenjeno je bilo, da si ogledajo poškodo-
vane kraje odposlanci prizadetih ministri-
stev ter si na podlagi lastnih izkušenj
ustvarijo delovni program za obnovo.
— Predsedstvo komisije bo v rokah mi-
nistra Homanna in oddelnega predstojni-
ka Landa. — Vitez Rinaldini pa bo polje-
delski nadzornik. — Iz Trsta je došel na-
mesto namestnika dr. Glanz. — Deželo
je zastopal dr. Faidutti. To pomeni toliko,
kakor da gorški Slovenci v tej komisiji
niso zastopani. Dr. Faidutti je res deželni
glavar, ali on je zastopnik Furlanije, dasi
je rojen beneški Slovenec, čigar starši ne
znajo italijanski.

Okrožno sodišče v Puli.
Danes je razdeljen v tisku vladni načrt
zakona, ki prelaga sedež okrožnega so-
dišča iz Rovinja v Pulo. V Rovinju ostane
je okrajno sodišče. — Dan, ko prične no-
vo okrožno sodišče poslovati, se določi
naredbenim potom. — Ta načrt zakona je
bil izročen danes pravnemu odseku.

V utemeljevanju čitam, da je vlada na-
meravala to preselitev že pred 25 leti. L.
1893. je bil povprašan za mnenje deželni
odbor istrski, ki je pa ostal docela pasiven.
— L. 1910. si je hotela vlada pomagati na
ta način, da bi poleg rovinjskega ustano-
vila še puljsko okrožno sodišče. — Tudi
na tozadevno vprašanje ni bilo odgovora
od istrskega deželnega zbora in odbora.
Nato se je oprijela vlada zopet prejšnjega
načrta. — Ker za zakonito premeščenje ni
potreba soglasja deželnega zbora, marveč
je za naredbeno, zato je vlada predložila
načrt zakona.

Proti ogrski vladi.
Ogrski ministrski predsednik dr. We-
kerle je »govoril včeraj o poljskem vpra-
šanju in posebno ostro o poseganju Čehov
(in Jugoslovancov ne?) čez ogrske meje.
Pri tej priliki je povedal, da je avstrijski
pravosodni minister dr. Schauer dan po-
prej poslal dopis, ki pravi, da se proučuje
možnost, da bi se že po dosedanjem za-
konu kaznovali »napadi« na dualizem itd.
— Torej prav tako, kakor se »Ed.« že ob-
širno poročala: iste nakane se snujejo
dalje! — Dr. Wekerle pa je povedal, da
mu je Dr. Seidler dan poprej podal neka
zagotovila, da ne odobrava take politike
in da tudi vladar z vso svojo močjo pre-
preči naskoke na nedotakljivost ogrske
države.

Z ozirom na take izjave dr. Wekerle
so podali danes poslanci Stanjek, Koro-
šec, Klofáč, Habermann, Stranysky, Hru-
ban, Udžal, Sedlák, Koerner, Tusar in
Laginja na ministrskega predsednika in
pravosodnega ministra naslednje nujno
vprašanje:

»V ogrskem državnem zboru je podala
včeraj ogrska vlada izjave, katerih dale-
kosežnost smo si v polni meri svesti, ne
da bi precejevali pomen enostranskih
parlamentarnih činov za končno rešitev
mirovnega vprašanja na demokratski
podlagi svobode vseh narodov. Samo po
sebi je umavno, da te izjave ne morejo
ničesar izpremeniti na enodušnem in ne-
izpremenljivem sklepu češkega naroda,
ki hoče doseči uresničenje v naši izjavi z
dne 30. maja t. l. obsežnega programa.

Z najboljšimi nameni na sviramo, da naj
vlade ne vlačijo krove v politične boje, in
to že zaradi tega ne, ker bi tako postopa-
nje v sedanjem času ne imelo drugega
praktičnega uspeha razun tega, da bi na-
rodi, katerih interesi in težnje se s tem
dotikajo, toliko bolesteje občutili razliko
med narodom, ki je neodvisen in suveren,
in narodom, ki je izgubil svojo svobodo.

Narodom, ki je izgubil svojo svobodo.
Z ozirom na to vprašanje:
Ali hočeta ekscelenci sporočiti na-
tančneje, kakšne obljube in izjave je vla-
da v državnem zboru zastopanih kralje-
stev in dežel podala ogrski vladi z ozirom
na našo v državnem zboru dne 30. majni-
ka t. l. podano izjavo in na naše daljše
izjave, in kakšna zagotovila je dala v tem
pogledu?

Ako bo nujna razprava sprejeta, se bo
vršila po zdaj vršeci se razpravi o 13 nuj-
nih vprašanjih glede na ljudsko prehrano
in aprovizacijo.

22. novembra.

Madjarska osobnost.

Ogrski ministrski predsednik dr. We-
kerle je govoril, kakor se držejo »ovo-
riti najstрупenejši madjarski sovostni.«
— Tako je bilo sicer vedno pred njim in bo
še za njim. — Ali neizmerno drzno čelo
mora imeti ta možakar, ko se je osmell

javno govoriti naravnost ostudne laži o
— enakopravnosti vseh ogrskih narodno-
stih! Zdi se pa, da dr. Wekerle razume to
enakopravnost v tem smislu, da tam Slo-
vaka, Srba ali Romuna še ne »odirajo« na
meh samo zato, ker ni Madjar; tudi mu ne
zažigajo hiše ali oropajo polja in hlevov
— tu jih varuje zakon prav tako, kakor
varuje pristne in ponarejene Madjare. Si-
cer pa niti tako varstvo na Ogrskem ni
povsem enako, kajti res je, da so Madjari
veliko bolj varovani, nego druge narod-
nosti. V tem pogledu tega madjarska ne-
sravnost še dalje čez moje njihovega
Magyar-orszaga. Madjar mora uživati
n. pr. v naši državni polovici vse obzire:
sodnije morajo hitro in vestno poslovati za
nje, ali, ako imamo mi kaj opraviti z
madjarskimi sodnjami proti madjarskim
slepajem, ki čisto preplavljajo naše kra-
je, tedaj smo reveži. Največjemu madjar-
skemu lumpu ne pridemo do kože, tako ga
varujejo vse oblasti. — Ako bi hoteli zbi-
rati slučaje, to bi se jih nabralo!
Današnja »Arbeiter Zig.« je pošeno okr-
cala dr. Wekerle za ono gorostasno laž.
Konstatovala je, da madjarske vlade za-
tirajo druge narodnosti, in rekla še: »Pač
ni možno navduševati se pred zunanjim
svetom za samoodlobo narodov, doma pa
ponižati vse narode, da morajo delati ro-
boto za velikost enega — madjarskega
naroda.« — Dalje jih krca tudi, ker se ta-
ko razgreva zaradi dualizma. Ali niso
oni sami že toliko govorili o — ločitvi
Ogrske od Avstrije?!

Kaj storiti? Najprej moramo torej ve-
diti, kako je prav za prav z ljudsko pre-
hrano, in po tej sliki se je treba urediti.
Marsikje si še lahko preskrbje tega ali
onega živeža, pa bodiš že karkoli, kajti
čas pride,

vest veliko govorjenja in pisarenja in ustvarjali so se načrti za — ozdravljenje take rane. No, zdaj pa je teh bankovcev že — 17 milijard in vse kaže, da se bo to število množilo z meseci. — vsak mesec eno celo milijardo več. Tako se namreč prav resno trdi. Ali kam bi to prišlo, ako bi vojna trpela še... kdo ve koliko časa? Recimo, še dve leti vojne, kar je možno, ali bi potem imeli bankovcev za 40 milijard? — Tako možnost mora biti vendar izključena! »Reichspost« pozna sredstvo proti tej možnosti, namreč: pridno podpisovanje vojnega posojila. Nisem finančnik, da bi razumel različik takih dolgov države!

Kakošne dobičke dela avstro-ogrsko banka, je razvidno iz vladnega načrta zakona, ki nalaga banki od višjih dohodkov za l. 1914, 1915, in 1916. Izredni davek (vojni davek) 8.354.614, 36.107.596, 50.245.240 kron. — Ta davek imajo plačati v 30 dneh potem, ko stopi ta zakon v veljavo, pri č. kr. osrednji državni blagajni. — Za Ogrsko pa bo znašal ta vojni davek v istih letih 6.865.924, 19.504.155, 28.250.413 kron. — Istočasno pa se ustanovi pri banki izreden zalog za vojne izgube v znesku 20 mil. kron in dobičkov istih treh let. — Za Ogrsko mora ustanoviti v znanem razmerju podoban zalog. — Reservni zalog s 30. septembrom je znašal 255.186.541 mil. kron. — Velika je radovednost, kako visoki so zlati zakladi te banke in — kje so? Druge državne banke priobčujejo mesečne bilance, le avstro-ogrsko banka je ustavila priobčevanje takih bilanc, kar dela povsod slabo kri.

Ponemčevanje železnice.
Bivši minister iz Stürgkhove dobe je bil prepovedal železniškim uslužbencem posluževati se v službi nemškega jezika. Kdor je spregovoril le besedico n. pr. slovensko, je bil disciplinarno kaznovan, ako se mu ni pripetilo kaj hujšega. Iz Galicije so pregnali poljske in ukrajinske uradnike in služabnike, z juga so prestavili Slovence po vseh možnih nemških kolih. — Ali še lepše reči so se godile. Kdor je hotel n. pr. poslati kak tovor po železnici iz Sv. Lucije v Avče, je moral napisati v tovarni listi, da pošilja iz Santa Lucia v Auzza z... In take odredbe so utemeljevali z... interesom države in vojne!

V poslanski zbornici so se poslanci pošteno postavili proti takim odredbam. — **Železniški odsek** je imel že več sej, v katerih se je razpravljalo o teh rečeh. V eni prejšnjih sej sta bila stavljeni dva predloga: prvi (posl. Wrobl, Poljak), da se take naredbe razveljavijo, nemški predlog pa jih sprejema enostavno na znanje. Včeraj je odsek sklenil, pozvati v sejo domobranskega ministra, da pošlji one odredbe z vojaškega stališča. Danes je res prišel minister Czapp, ki je pa izjavil, da ne more podati še nikakih pojasnil, ker se je šele obrnil na neposredno prizadeto vojno ministrstvo in vojaško najvišje poveljstvo, da mu podata tozadevne informacije. — Šele potem bo mogel ustreči odsekovi želji. — Nato je bila seja zaključena.

Obiljubno je bilo, da se uradništvo polagoma zopet premesti na... prejšnja mesta. Ali prav nič se ni čutili, da bi že začeli to obiljubno tedi izpolnjevati. Južna železnica je pri tej zadevi jako prizadeta.

Proračunski odsek.
V današnji seji sta stavlila posl. Stanjek in Kadlicak resolucijo, ki zahteva takojšnjo predložitev obračunov central, posebno one za konopije; drugo resolucijo, ki pozivlje vlado, naj med vojno uradništva ne pošilja v pokol, marveč izplačuje polne plače. — Posl. Kolischer je ostro kritikal poslovanje pošte in brzojava. Res, da je vojna, ali tako daleč bi se pošta in brzojava vendar ne smela uničiti za interese prebivalstva. Iz Krakova pošiljajo n. pr. brzojave po pošti. Pisma hodijo 3 do 4 dni! — Trgovina z obliko in obvalom je uničena; kar se sploh more kupiti, so cene veliko višje nego v Nemčiji. — Ni surovih, ni celuloze, ni kovin.

Posl. Konečny je žigosal tatove na poštah; jestvine, perilo, obleka — to se vedoma kraje. Vprašuje, kako velika je bila odškodnina za tatvino v l. 1916, koliko znaša že do zdaj v letu 1917? — Slikal je pošne razmere na Moravskem z narodnega stališča.

Posl. Seitz (socij. demokrat) je bil hud na Čeh, ki v tako težkih časih vlačijo v razprave vedno narodnostne reči, posebno pa svoje sanjarije o bodoči češki državi, v kateri bi prišlo tudi mnogo Nemcev pod tuje gospodstvo. Taki načrti se razbijajo ob odločnem, enodušnem odporu nemških delavcev.

Dunaj, 23. nov.
Za pouk slovenščine na tržaških srednjih šolah.

Posl. dr. Rybář in tov. so podali naslednje vprašanje:

Na tržaških srednjih šolah z nemškim

POBLISTEK

Millionar, ki je izginil.
Roman. Francoski pisatelj Evgen Chavette.

Avrora je odločno vstala.
— Prav je, gospod. — je rekla. — Da, izpolniti moram še to zadnjo dolžnost. Svet ne sme vedeti, kako nesrečno sem se čutila v tem zakonu. Če bi bil Brichet ostal živ, bi ne bil nikdar izvedel, da mi je na dnu srca dremala ljubezen, katere je vsled moje zvestobe napram soprogu morala ostati brezupna, in da brez očitaja prenašam mučeništvo, ki mi ga je naložilo nevede.

— Da, aboten je stavec, ki misli, da more še vzbuhati ljubezen, — je Brichet, ki je čul vse, zamrmljal žalostno in s povečeno glasov.

Tedaj se je Avrora zopet obrnila k deželni

učnim jezikom je za učence slovenske in laške narodnosti predpisan kot relativno obvezen predmet pouk v njihovem materinem jeziku — in to se je tudi vršilo do letos, čeprav za Slovence zelo pomankljivo. Letos pa, dasi se je pričel splošni pouk že sredi septembra, se ni nič poskrbelo za pouk slovenskega jezika, tako da se še danes ni pričel.

Dočim so celo za med vojno otvorene nemške učne zavode na Primorskem — kjer nemščina niti deželni jezik ni — takoj oskrbeli potrebne učne moči, to celo z oprostitvijo od vojaške službe, ne delajo si nikakih posebnih skrbi za nastavev enega učitelja slovenščine. In tako ostanejo slovenski učenci v deželi, ki je po večini slovenska, brez pouka materinščine, kar morajo Slovenci toliko bridkeje občutiti, ker nimajo razen začasnih in nepopolnih zaposlovalnih goriških tečajev nobene slovenske srednje šole.

Pa tudi v pravkar imenovanih goriških zaposlovalnih tečajih, ki poslujejo začasno v Trstu, pouk ni zadosten, ker se nekateri učitelji tega zavoda iz doslej že nepojasnjenih vzrokov branijo priti v Trst. Ni naloga podpisancev, da preiskujejo, v koliko je ta njih odgovor upravičen! V interesu rednega pouka pa je potrebno, da pridejo na zavod ti ali kak drugi učitelji.

Podpisani vprašajo: Kaj misli Vaša ekscelenc ukreniti:

1. da se za obe državni srednji šoli z nemškim učnim jezikom v Trstu nastavi učitelj za slovenščino?
2. da se za slovenske goriške zaposlovalne tečaje (zdaj v Trstu) pokličejo potrebni učitelji v Trst in tam takoj prično poučevati?

Dunaj, 23. nov. 1917.

Militariziran »Hrvatski Dnevnik«.

Že pred par dnevi se je tu izvedelo, da je kombinirani pritisk Sarkotičevih ljudi v Sarajevu imel na starega, bolehnega nadbiskupa Stadlerja konečno toliko vpliva, da je nadbiskup sklenil prodati tiskarno, v kateri se tiska »H. D.« Takoj se je sestavil konsorcij, da bi ostala tiskarna v narodnih rokah. Zdi se, da stvar ni imela končnega uspeha, kajti danes je došla iz Sarajeva brzojavna vest, da je imenovan glavnim urednikom »H. D.« nadporočnik Ivan Pilar, znani oče zloglasne spomenice; urednikom pa poročnik Pavičić. Kdor pozna razmere v Sarajevu, zlasti pa dostopnost 66-letnega starčka Stadlerja za grožnje, pritisk in prilizovanje, temu na ta način dosežena militarizacija »H. D.« ni nič čudnega. »H. D.« je doslej možato zastopal deklaracijsko politiko. Zato je bilo treba zamašiti asta pifonijem jugoslovanske misli, ki so se zbiral okoli »H. D.« — To se jim je torej za zdaj posrečilo. Kaj porečejo k tej spremembi naročniki »H. D.«?

V boljše označilo juna v tej vojni — Pilarja — naj še povem, kako si je pridobil neomejeno zaupanje starčka Stadlerja. Pripovedoval mu je namreč, da je bil ateist, a po neki propovedi Stadlerjevi ga je obsenčila milost božja, da se je spreobrnul in postal vroč katoličan. — Starček dr. Stadler je bil ves ginjen vsled tolike milosti božje, ki je sijala iz njegovih besed v srce ateista, in videl je v tem »prst božji«, ki daje še zdaj velik vpliv Pilarjevim pravilicam.

Dostavljam, da so odstopili sedanji uredniki, med njimi naš rojak Benković in duhovnik Gavrić, ki je bil še pred kratkim tukašnji parlamentarni poročevalec za »H. D.«.

Grof Polzer-Hoditz, ravnatelj kabinete pisarne, je odstopil iz običajnih »zdravstvenih ozirov«. Cesar je odstop sprejel. Na njegovo mesto pride začasno glavni ravnatelj cesarjevih zasebnih in rodbinskih zalogov, tajni svetnik Franc pl. Hawerda-Wehrland.

Grof Polzer je sicer nemški nacjonalec; Slovani v njem niso imeli ravno zagovornika.

— Avstrijske zmage na Laskem poganjajo v klase madiarsko in nemškoradikalno žito. Morda bomo v kratkem čuli novih napredkov v tem pogledu. Eden prvih bo menda ta, da zbolni in odstopi tudi knez Zdenko Lobkowitz iz najbližje cesarjeve okolice.

Dr. Korošec o ljudski prehrani.

V zbornični seji 21. t. m. je načelnik »Jugoslovanskega kluba«, posl. dr. Korošec govoril takole:

Samoposebi je umevno, da zastopniki krenovnih govore o razmerah v svojih de-

Cambiacu in mu dejala z glasom, ki mu je zanimala skušala podati vsaj kolikortoliko trdnosti:

— Odpotujite, Raoul! šele v enem letu pridem za vami.

De Cambiac ni nič odgovoril na te besede, ki so zopet za toliko časa odgodile njegovo srečo. Bila je le ponovna žrtve, ki se je zahtevala od njega, in njegova ljubezen je bila dovolj močna, da je sprejela tudi to žrtve.

— Čakal bom, — je dejal končno in se sklonil nad Avrorino roko, jo iskreno poljubil in dostavil:

— Torej v enem letu, Avrora!

Nato je izginil za grmičjem na vrhu.

— Kako se ljubita! — je vzdihnil še vedno prisluškajoči Brichet.

Vsa strta vsled razburjenja, je Avrora potihoma zalokala. Gospod de Badière je spoznal njeno bo, dasiravno v tem ni mogel videti jokajoče mlade gospe.

želali. Toda od ministra za prehrano bi bili pričakovali, da bi nam bil pojasnil tudi razmere v državi, da bi nam bil podal jasno sliko o obupnih razmerah, v katerih sedaj živimo.

In vendar bi bilo mogoče mnogim pritožbam od pomoči, ko bi bil povedal, kakšna je naša letošnja žetev. Kar se tiče naše letošnje žetve ječmena in ovsa, ne bo mogoče teh dveh pridelkov porabljati za mešanje krušne moke.

Vsled tega bi bili od ministra za prehrano pričakovali, da nam ne bo potreboval s frazami in da ne bo vedno govoril: »vsekakor bom potrebno ukrenil«, ampak bolje bi bilo, da bi nam bil povedal, kako je potrebno ukrenil, da nas obvaruje pred lakoto, ter da ljudstvu ne postavlja na mizo besedičenj, ampak jasno in odločno pove: Položaj je resen, in sedaj je treba da skupno iščemo drugih sredstev, da obvarujemo prebivalstvo pred najhujšim.

Vsled tega moram tudi izjaviti, dokler bomo vedeli, da nam je treba za soljudi žrtvovati, kar smo pridelali, da bomo to tudi storili. In če danes nastopamo tukaj kot govorniki, storimo to vsled tega, ker moramo zahtevati, da se morajo oblasti ravnati po predpisih in ker dalje zahtevamo, da pri revizijskih oblasti postopajo z ljudstvom dostojno. (Živahno odobravanje in ploskanje).

Rekel sem, da zahtevamo enako postopanje. Že letos so bile določene vojaške revizije na Češkem, Moravskem, v Slezi, Galiciji in Gor. Avstriji. Stajerska je bila prvotno izvzeta. In tu je prišel grof Clary in je prosil — res skrben namestnik. — naj se tudi na Stajerskem vrše vojaške revizije. Ker so bile druge dežele tudi v to obsojene, se ne bomo branili tega, ampak vprašamo, zakaj se vrše vojaške revizije le v nekaterih deželah in ne povsod. Ministrstva pri svojih pomankljivih statistikah ne morejo vedeti materialnih podatkov. Ministrstvo za prehrano se ni prišlo tako daleč, da bi bilo v teku dveh let, odkar obstoji, zamoglo napraviti statistiko produkcije in konsumna. Še vedno tavamo v temi in gospod minister za prehrano izjavlja, »da bo vsekakor vsem željam ustregel«. Toda preje bo vsem konec.

predno bo on s svojimi poizvedovanji gotov (odobravanje: »res je!«). Najhujše pritožbe so z juga radi revizijske krompirja. Tu vidimo napake, ki jih je napravilo ministrstvo za prehrano, ali kaj je to ministrstvo opustilo. Ker ni statistike, zato se tu revizije vršile na najneverjetnejše načine. Vojaske revizitorji pridejo v vas z listkom in pravijo: toliko in toliko hektarjev krompirja si nasadil, pridelati si ga moral toliko in toliko meter-skih stotov, vsled tega nam daš toliko in

toliko. Če ti kaj ostane za Tvojo družino, delavce, živino, seme, to nas revizitorje nič ne briga. G. ekscelenc je dejal: »Včeraj je bila pri meni deputacija iz Stajerske«. Da bila je, kajti z gospodom ministrom je treba osebno govoriti, če hočemo. A teh on ne bere. Ljudstvo mora v teh časih, ko je doma potreba vsake moči, ko imajo ljudje toliko dela na polju, hoditi na Dunaj, da se gospod minister zbudi iz spanja, in mu dokazovati tam in tam se nam tako godi. Mi, ki tu zastopamo ljudstvo, smo vložili interpelacije. Ampak interpelacij ekscelenc ne berejo.

Kako brez glave je ministrstvo za prehrano postopalo s senom in slamo — in minister je za to odgovoren, naj dokažem s kratko opazko. Pri prvi reviziji je bilo predpisano, naj se letos vzame polovica lanske leto reviziranega blaga. Je li to ključ, je li to kako načelo, je li sploh kaj pameti v takih odredbah, posebno letos, ko je suša, in ko kmetje niso pridelali niti polovice lanske letine. Toda seveda gospodje, ki niso nikdar videli sena in slame, ki se sploh na kmetijstvo nič ne razumejo, ki pa imajo ravno najvažnejši resort opravljati v času vojne, ti gospodje izdajajo tako strašno pametne odredbe, da slednji iz tega nič pametnega ne pride.

Vsled tega postopanja s krmilom je živinoreja na Stajerskem grozno uzadovala. Leta 1910. smo imeli 836.000 svinj, letos le 659.000. Krave so nazadovale od 293.000 na 270.000 glav. Voli od 153.000 na 120.000, konji od 62.000 na 42.000 glav. Posebno manjka konj in svinj, ker ravno to dvoje najbolj redi spodnještajerski kmet.

V svojih interpelacijah smo opozarjali na pomankanje blaga za obleke. Kar se tiče našega prebivalstva, toži, da so vzeli vso volno. V naših gorah je doma lepa ovčevreja. Bilo bi razumljivo pustiti producentu toliko volne, kolikor je za se potrebuje. To seveda pa centralam ne ugaja. In minister, ki je uslužjen centralam, ki ne stori ničesar proti njim, vkljub opominom tudi te stvari neče urediti. Producenti imajo pravico zahtevati, da dobe to, kar za svojo rabo potrebujejo, in zato zahtevamo, da se našim ovčerejem pusti potrebna množina ovčje volne. Naši hribovci si iz ovčje volne sami delajo obleke. Menim, da bi vsled tega dandanes mnogo blaga po trgovinah ostalo na razpolago za druge sloje prebivalstva. Pri dobavi usnja je naše kmečko prebivalstvo izpostavljeno šikanam. Prešiče pri nas devljejo iz kože, kožo pa dajejo strojarju. Mislim, da bi morali to podpirati. Pri nas pa se to vrši nasprotno.

Na vse te zadeve, krivice in težave, ki jih mora prenašati spodnještajersko slovensko prebivalstvo, smo opozarjali svojega namestnika grofa Claryja v neštevilnih pismih, ustnih poročilih in tudi v interpelacijah. Toda tudi on »izjavlja, da bo vsekakor vse storil, da odpomore«. To nam pripoveduje vedno, položi listek na stran in pri »vsekakor« ostane. Tako ostanejo iste nerodnosti in nerednosti, in vsled tega smo zadnjič proti temu postopanju našega namestnika pri posvetovanju Stajerskih poslancev odšli iz dvorane. Ne zahtevamo le, da se z vsemi enako postopajo, zahtevamo marveč tudi, da se predpisi vestno izvršujejo. Zahtevamo pa tudi, da se s prebivalstvom pri revizijskih ne postopa surovo, marveč dostojno. (Odobravanje).

Le nekaj slučajev.

V brežičnem okraju imamo žitnega komisarja Jantscher-ja, ki je rekel ženi Dimi iz Mosteca: »Če ne morete otrok prerediti, pa jih podavite« (ogorčenje). To ve g. namestnik. Sedaj ve to tudi g. minister. Ampak surovosti se bodo vkljub temu nadaljevala (dr. Benković: Mož je bil odlikovan). Da, mož je dobil civilni križec 3. razreda za vojne zasluge!

Se en vzgled.

V Mariboru morajo kmetje od daleč voziti žito v Scherbaumov mlin. Zato prevzemlje neki Graf. Zgodilo pa se je, da je kmet ob 11 dopoldne pripeljal žito in gospod Grafa ni bilo tam. Popoldne ob 1½ bi bil moral priti, pa se je malo zamudil. No, in potem je bilo zopet prepozno, in gospod Grafa sploh več ni bilo. G. Graf namreč ni imel časa prevzeti žita, in zato morajo kmetje cele ure daleč voziti žito tje.

Pri naših glavarstvih so nastavljeni le tuji, ki postopajo z našim ljudstvom surovo in brezobzirno, česar ne moremo več dalje prenašati. Kličemo tukaj po pomoči, pa nam je ne daste.

Dalmatinski tovariši so me še prosili, naj opozorim njegovo ekscelenco, da je za Dalmacijo sedaj pripravljeno nekaj živeža na Reki; tam pa manjka ljudi in premaga za parnike, vsled česar blaga ni mogoče prepeljati, in Dalmacija čaka v bližnjih dneh lakota.

V imenu svojih goriških tovarišev naj opozorim gospoda ministra in ga prosim, naj poskrbi za dostojno prehrano onim beguncem, ki se bodo sedaj vrnili domov.

Prehajam na predmet, ki se ne tiče Stajerske in ne naših ožjih dežel. Dobi-vamo pisma in telegrame iz Bosne, kjer je prehrana še mnogo slabša kakor v Avstriji, in sicer zato, ker tudi tam stoji na čelu vojaški gospod, ki se na gospodstvo nič ne razume. (Medklci). V Bosni celo leto traja lakota, letos 7 mesecev ni bilo kaplje dežja, nimajo ne soševca ne krompirja; prva žetev je bila silno slaba in Bosna in Hercegovina stojita že sedaj pred lakoto. G. Sarkotič je bil sicer tukaj in je opozarjal na to. Nima pa dovolj energije, da bi ukrenil potrebne korake za hitro pomoč. Bojimo se, da se bo Bosni tako godilo kakor lani v Novopazarskem Sandžaku. Tam je lani — tudi

tam stoji generali na čelu prehrane — tudi tam se prehranjuje vojaštvo — 1600 ljudi umrlo za lakoto (ogorčenje: žutje, žutje!). Sicer ne moremo natančno vedeti, pač pa žalobno moramo sklepati, da letos ne bo umrlo le 1600 ljudi za lakoto, ampak jih bo umrlo na tisoče in tisoče, če deželi ne pride kmalu pomoč. In s tem končam. (Živahno odobravanje. Govorniku čestitajo).

Razne politične vesti.
Kdo odreka pokorščino? Slovenski duhovnik nam piše: Dr. Susteršič obdoljuje torej kranjske državne poslance »Sl. Lj. Stranke«, da so se s tem, da niso — njega izvolili v delegacijo, pregrešili proti dolžni pokorščini in kršili dolžno strankino disciplino. Da je to očitane stvarno popolnoma neopravičeno — to so že dokazali drugi kompetentnejši močje, nego sem jaz. N. pr. dr. I. E. Zore, profesor kanonskega prava, v »Slovenca« z dne 19. nov. (Ta zanimivi članek priobčimo v torkovi številki. Prip. ur. »Ed.«) Za neosnovanost Susteršičeve jeze radi navedenega razloga je klasična priča tudi — Susteršič sam! Stoji namreč dejstvo, da je bil Korošec že enkrat izvoljen delegatom za Kranjsko na predlog — dr. Susteršiča! In zdaj napada mož druge, ker so isto storili! Z razliko le, da so storili proti njegovi volji! S tem dokazuje dr. Susteršič na jasen način, da mu ni šlo to pot ne za pokorščino, ne za strankino disciplino, ne za stvar — da bi bila Kranjska primerno zastopana v delegaciji — marveč edino le za — njegove, z nameni naše delegacije navskrižne namene! Ali ni to, kar sem hotel tu posebno poudariti, marveč bi hotel s stališča duhovnika in pristaša S. L. S. izpregovoriti besedo o poglavlju, ki se ga je dr. Susteršič sedaj oprijel: pokorščina in discipline. Vri i zaščitnik katoliške stvari na Kranjskem je menda presvetli ljubljanski knezoškof. In ker je katolištvo kardinalna točka v programu slovenske ljudske stranke, torej podlaga vsemu njenemu delovanju, je gospod knezoškof faktično virtualni, duševni glavav stranke, ta poslednja in nje predsedstvo pa izvrševalni organ. Naravnaj zaključek iz tega dejstva je, da se mora stranka tudi politično pokoriti ukrepom in odredbam škofovim, da mora biti nje politično postopanje v soglasju z nameni virtualnega vodje stranke — s škofovimi, ki gotovo tudi v politiki ne pušča iz vida interesa katoliške stvari, ki jo ima stranka v svojem programu. In sedaj vprašam: v kaki luči se nam kaže sedanje postopanje Susteršičeve spričo navedenih dejstev? Ljubljanski knezoškof ni le podpisal, marveč je dal inicijativo za izjavo vseh slovenskih narodnih strank, s katero odobrujejo in podpreljajo deklaracijsko politiko naše parlamentarne delegacije! Dr. Susteršič naj ne misli nikar, da mu kdo veruje, da sta bili misli na pokorščino in skrb za strankino disciplino resnični vzrok za njegovo dezertacijo iz Jugoslovanskega kluba! Resnični vzrok je drugje — je v tem, da je dr. Susteršič nasprotnik tiste deklaracijske politike, ki jo rečena izjava odobruje s podpisom knezoškofa na prvem mestu! V čegavo korist, na čegavo željo? To je tisto bolesto vprašanje — tem boljstneje, ker je dr. Susteršič načelnik stranke, in posebno še zato, ker vnanji svet vsled pozicije, ki jo zavzema dr. Susteršič v javnem življenju slovenskega naroda — vidi v njem reprezentanta narodne volje, ker mora dobiti uverjenje, da narod ne odobruje politike, ki jo odobruje — škof! Kako zgrešeno je to mnenje, pričajo številne izjave iz vrst stranke in pred vsem iz vrst volilstva — Susteršičevega! Dr. Susteršič ne krši samo narodne discipline v usodnih trenutkih — ko je ves narod misel edinstva sprejel kot blagovestje in jamstvo boljše bodočnosti, — ampak revoltira tudi proti vrhnemu voditelju stranke! Dr. Susteršič je torej tisti, ki je odrekel pokorščino in kršil strankino disciplino! To si zapomnimo mi pristaši S. L. S. in dr. Susteršič vidi, da so nimoli časi, ko smo zapuili njegovim gestam, gozom in bobnečim besedam! Niso naši poslanci postali nevedni njegovega, ampak on je izgubil naše zaupanje! Dobro je to, da je prišla enkrat jasnost za našo stranko, dobro za slovensko stvar in dobro za čisto, resnično, nepotvorbno katolištvo!

Jugoslovanskemu klubu
na Dunaju so poslali sledeči občinski odbori izjavo, s katero navdušeno pozdravljajo deklaracijo Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917 ter prizadevanje v doseg vsem narodom pravičnega miru: Občinski odbor županije Begunje na Gorenjskem, Sv. Martin na Paki, okraj Slovenjegraec, Stajersko, Lakovce, Klaneč, Mlaka, Homec, Suhadole, Podgorje, Kapljica, Turjak, Čenčur, St. Ilj pri Velenju, Stari trg pri Raketu, Stari trg okraj Crnomelj, Toplice, Brusnice, Sinji vrh, Dol, Crešnjevec, Dragutov, Mirnapec, Tancigora, Talčvirh, Petrovavas, Vinivrh, Kot, Dobliče, Jarše pri Kamniku.

Mesto posebne zahvale vsem posameznim občinam se Jugoslovanski klub tem potom najtopleje zahvaljuje za izvršeno soglasje in zaupanje.

Dunaj, dne 21. novembra 1917.

Aprovizacijske stvari.

KAJ DOBIMO TA TEDEN?

Ta teden, od 20. nov. do 1. decembra t. l. (3 razdeljevanje), se bodo mogla proti prejšnjim št. 3. nove izkaznice za živila) dobiti naslednja živila in drugi predmeti aprovizacijske komisije in sicer na eno osebo:

— Potolažite se, dete moje, — ji je dejal; — vsled de Lozerilove smrti se Cambiacova zadeva kmalu pozabi. Ne bo mi težko izposlovati baronu dovoljenja za vrnitev, in v enem letu vama storim potem isto uslugo, katere pričakuje od mene Pavlina še nočoj.

— Kaj hočete reči s tem?

— Ali ne vidite odtoč, kako se okna cerkve Saint-Louis razsvetljuje vedno bolj in bolj?

— Da, — je odgovorila Avrora.

— Tampak se pripravljajo vse za Pavlinino poroko, ki se še danes opolnoči poroči z doktorjem Gardie. Baudouin in jaz bova priči.

Maurice je imel še ravno toliko časa da je pritisnil roko staremu Pigoutu na usta. Starec je namreč, ko je slišal, da se Pavlina poroči še tisto noč, od samega veselja skoraj zakričal, kar bi bilo seveda izdalo sodniku Brichetovo navzočnost.

— Potolažite se, dete moje, — ji je dejal; — vsled de Lozerilove smrti se Cambiacova zadeva kmalu pozabi. Ne bo mi težko izposlovati baronu dovoljenja za vrnitev, in v enem letu vama storim potem isto uslugo, katere pričakuje od mene Pavlina še nočoj.

— Kaj hočete reči s tem?

— Ali ne vidite odtoč, kako se okna cerkve Saint-Louis razsvetljuje vedno bolj in bolj?

— Da, — je odgovorila Avrora.

— Tampak se pripravljajo vse za Pavlinino poroko, ki se še danes opolnoči poroči z doktorjem Gardie. Baudouin in jaz bova priči.

Maurice je imel še ravno toliko časa da je pritisnil roko staremu Pigoutu na usta. Starec je namreč, ko je slišal, da se Pavlina poroči še tisto noč, od samega veselja skoraj zakričal, kar bi bilo seveda izdalo sodniku Brichetovo navzočnost.

— Potolažite se, dete moje, — ji je dejal; — vsled de Lozerilove smrti se Cambiacova zadeva kmalu pozabi. Ne bo mi težko izposlovati baronu dovoljenja za vrnitev, in v enem letu vama storim potem isto uslugo, katere pričakuje od mene Pavlina še nočoj.

— Kaj hočete reči s tem?

TESTENINA.

1/4 kg testenine po K 176 kg.

JESPREN.

1/2 kg jesprena (obdelanega ječmena) po K 108 kg.

JAJCA.

2 (dve) jajci na osebo in teden po 50 vin. eno; za manj imovite (z rdeče prečrtano izkaznico za živila) po 30 vin. eno.

SIR.

60 g (6 dkg) sir po K 10¹—kg. Cena za manj imovite po K 4¹—kg. — Največ — ga more dobiti 42 dkg.

SUHO ZELIŠČE.

10 dkg suhega zelišča po K 10¹—kg; za manj imovite sloje (z rdeče prečrtano izkaznico za živila) po K 5¹—kg.

KIS.

1/2 litra kisa na osebo in teden po 48 vin. liter.

Tekom razdeljevanja ne dobe kisa lastniki izkaznic javnih kuhinj in mestne ubožnice.

SLANINA.

Na vsakih 6 (šest) odrezkov oficijelne izkaznice za masčobe, veljavni za čas od 26. nov. do 2. dec. dobe odjemalci izkaznice (št. 24) za slanino ter morejo nanjo do vštete sobote, 8. dec. t. l., v običajnih prodajalnih dobiti po 60 g (6 dkg) slanine na osebo, oziroma izkaznico, in sicer po K 18¹—kg.

Cena za manj imovite (z rdeče prečrtano izkaznico za živila) po K 6¹—kg (tako za slanino kot za panceto).

Izkaznice št. 23 za slanino veljajo do vštete sobote, 1. dec. t. l.

DOPOLNILNE IZKAZNICE ZA MASČOBE.

Dotične osebe, ki opravljajo težko delo ter imajo zato pravico do dopolnilne izkaznice za kruh in do dopolnilne izkaznice za masčobe z odrezki, zaznamovanimi s črko S, dobe proti izročitvi odrezkov te poslednje izkaznice, veljavni za čas od 26. nov. do 2. dec. t. l., dopolnilno izkaznico s števil. 45, ter morejo nanjo do vštete sobote, 8. decembra t. l., v običajnih prodajalnih dobiti po 3 dkg slanine.

Dopolnilne izkaznice št. 44 veljajo do vštete sobote, 1. dec. t. l.

IZKAZNICE ZA SVINJINO.

Kdaj stopijo v veljavo izkaznice št. 35 za svinjino, se objavi posebej.

IZKAZNICE ZA GOVEDINO.

Razdele se izkaznice št. 16 za govedino.

KROMPIR.

Nadalje se razdele izkaznice št. 41, 42, 43, in 44 (navadne in rdeče prečrtane) za krompir, na katere se bo moglo od 26. t. m., do 24. dec., do 12 opoldne na vseh trgih dobiti po 1 1/2 kg krompirja na osebo in teden po enotni ceni 40 vin. za kilogram.

IZKAZNICE ZA SODO.

Razdele se izkaznice št. 2 za sodo, na katere se bo moglo v vseh mirodilnicah in v prodajalnih olja, kisa in mila dobiti po 1/2 kg sode na osebo po 26 vin. kg.

SALAME.

Pri vseh slaninarih se bodo prodajale sadame (Plockwurst) po K 17 kg. — Odjemalci se morajo izkazati z izkaznico za živila ter ne bodo mogli dobiti več kot 1/4 kg salam na izkaznico.

ZELVE.

Na ribjem trgu se bodo prodajale zelve (tariaruge) po K 3 komad.

Redilna moka in kondenzirano mleko za starce, bolnike in otroke.

1 zavoj redilne moke (250 g) po K 1¹—zavoj in 400 g kondenziranega mleka po K 725 kg; 400 g (40 dkg) K 290. — Tekom tega razdeljevanja se preščišnje števil. IV. rumenih izkaznic (za otroke) in števil. II. sivih izkaznic (za starce in bolnike), veljavni za meseca november in december. Ne bo se torej dobivalo onega 1/4 kg koruzne moke za otroke, ki so bili odjemalci že nakupili obremen s kondenziranim mlekom (na rumene izkaznice).

Lastniki izkaznic za naravno mleko imajo pravico samo do 1 zavoja redilne moke proti preščišljenju št. IV. izkaz. in sicer morejo to redilno moko dobiti v oni prodajalni, v kateri nakupuje domače gospodarstvo, kateremu pripada imejitelj izkaznice za naravno mleko.

IZKAZNICE ZA PETROLEJ.

Tekom tega razdeljevanja dobe odjemalci (tako oni, ki nakupujejo v prodajalnih aproh, komisije, kot oni, ki si nabavljajo živila aprovizacijske komisije v skladiščih raznih zadrug ali pri jestvinčarjih) izkaznice št. 8 za petrolej. — Na izkaznice št. 7, ki so že v posesti občinstva, se bo moglo od ponedeljka, 26. novembra, do vštete sobote, 1. decembra v običajnih trgovinah za petrolej, dobiti po 1/2 litra petroleja na izkaznico po 48 vin. liter. — Na eno in dve osebi po 1/2 l, na tri, štiri in pet oseb po 1 l in na šest in več oseb po 1 1/2 l petroleja na teden.

SLANINA IN PANCETA.

Aprov. komisija naznanja: Prihodnji teden se bo razdeljevalo mesto po 12 dkg slanina na osebo po 6 dkg slanina in po 6 dkg pancete po enotni ceni K 18¹—oziroma po K 6¹—za manj imovite. Aprov. komisija je bila prisiljena te do odredbe, na eni strani vsled pomanjkanja, na drugi pa vsled izrednega podražanja masčob, zlasti slanina; saj je postajala izguba aproh. komisije pri prodaji tega živila čedalje občutnejša. Veliko izgubo bi imela aproh. komisija tudi pri prodaji pancete, ako bi se prodajala še nadalje po prejšnji ceni. — Drugje je cena ogrske slanina veliko večja kot v Trstu. V Celovcu stane n. pr. po K 30 kg, v Mariboru in v Gradcu po K 26 do 28 in v Ljubljani po K 30 kg.

Krompir za štiri tedne.

Ker so došle velike množine krompirja, je aproh. komisija razdeljevanje uredila tako, da dobe stranke obremen odmerke za štiri tedne. V to svrhu se, kakor je že obljavljeno na drugem mestu, razdele izkaz-

nice št. 41, 42, 43 in 44, ter se bo na vsako teh izkaznic moglo dobiti do 24. dec. t. l. do 12 opoldne po 1 1/2 kg krompirja po enotni ceni 40 vin. Seveda ni nihče obvezan, da nakupi naenkrat vse štiri odmerke, vendar pa se to odjemalcem priporoča, ker je boljše, da ima vsaka posamezna družina krompir shranjen doma, kot pa da leži v skladiščih. — Razume se, da veljajo ti odmerki za štiri tedne in se morajo torej pač družine same urediti tako, da bodo izhajale s krompirjem do prihodnjega razdeljevanja.

Prodaja kuriva.

Oglike, 10 kg na izkaznico.

Staro mesto: Rdeče izkaznice št. 1982—2091 (obrobna št. 3) dne 26. 11., pri G. Antoniutti, ul. della Corte 4, (cena 58 vin. kg). — Stara mitnica: Rdeče izkaznice št. 2960—3009 (obrobna št. 3) dne 26. 11., pri E. Cociancich, ul. A. Caccia 17, (cena 58 vin. kg), št. 3010—3309 (obrobna št. 3) dne 26. 11., št. 3310—3609 (obrobna št. 3) dne 27. 11., št. 3610—3909 (obrobna št. 3) dne 28. 11., pri M. Rupena, ul. Media 24, (cena 60 vin. kg). — Rocol: Rdeče izkaznice št. 53—72 (obrobna št. 3) dne 26. 11., pri G. Schillan, Valle Rozzol 730, (cena 58 vin. kilogram).

Premog (fossile), 20 kg na izkaznico.

Stara mitnica, Modre izkaznice št. 418—567 (obrobna št. 7) dne 28. 11., pri A. Cociancich, ul. A. Caccia 17, (cena 18 v kg), št. 568—717 (obrobna št. 7) dne 29. 11., in št. 718—867 (obrobna št. 7) dne 30. 11., pri A. Cociancich, ul. A. Caccia 17, (cena 18 vin. kg). — Sv. Jakob: Modre izkaznice št. 1105—1141 (obrobna št. 5) in št. 1—55 (obrobna št. 6) dne 26. 11., pri N. Poropat, ul. Rivo 10, (cena 16 vin. kg), št. 56—70 (obrobna št. 6) dne 26. 11., pri C. Jurisjevič, ul. S. Marco 16, (cena 16 vin. kg). — Barkovlje: Modre izkaznice št. 118—172 (obrobna št. 2) dne 26. 11., pri G. Rupena, Barkovlje 234, (cena 18 vin. kg).

Drva za kurjavo, 20 kg na izkaznico.

Sv. Vid: Modre izkaznice št. 463—524 (obrobna št. 5) dne 26. 11., pri A. Bruna, ul. Economo 2, (cena 28 vin. kg), št. 525—586 (obrobna št. 5) dne 26. 11., pri A. Verbaš, ul. Cererria 2, (cena 28 vin. kg). — Novo mesto: Modre izkaznice št. 238—437 (obrobna št. 7) dne 26. 11., št. 438—637 (obrobna št. 7) dne 27. 11., št. 638—779 (obrobna št. 7) in št. 1—58 (obrobna št. 8) dne 28. 11., št. 59—258 (obrobna št. 8) dne 29. 11., št. 259—458 (obrobna št. 8) dne 30. 11., pri C. Girotto, ul. Amalia 13, (cena 38 vin. kg), št. 459—520 (obrobna št. 8) dne 30. 11., pri A. Stock, ul. Squero nuovo, (cena 28 vin. kg), št. 521—720 (obrobna št. 8) dne 1. 12., pri C. Girotto, ul. Amalia 13, (cena 38 vin. kg). — Stara mitnica: Modre izkaznice št. 115—169 (obrobna št. 7) dne 26. 11., pri P. Buttus, ul. Solitario 10, (cena 30 vin. kg), št. 170—231 (obrobna št. 7) dne 27. 11., pri G. Macorin, ul. Madonna 8, (cena 28 vin. kg), št. 232—293 (obrobna št. 7) dne 28. 11., pri G. Hrovatin, ul. Media 52, (cena 28 vin. kg), št. 294—355 (obrobna št. 7) dne 29. 11., pri A. Galopin, ul. Settefontane 16, (cena 28 vin. kg), št. 356—417 (obrobna št. 7) dne 1. 12., pri G. Žerjal, ul. Settefontane, 250 (cena 28 vin. kg).

Nova mitnica: Modre izkaznice št. 20—81 (obrobna št. 9) dne 27. 11., pri F. Nemenz, ul. Acque 20, (cena 28 vin. kg), št. 82—143 (obrobna št. 9) dne 28. 11., pri F. Tauer, ul. S. Zaccaria 3, (cena 28 vin. kg), št. 144—233 (obrobna št. 9) dne 26. 11., pri G. Comar, ul. Scussa 1, (cena 36 vin. kg). — Sv. Jakob: Modre izkaznice št. 688—737 (obrobna št. 5) dne 26. 11., in št. 738—787 (obrobna št. 5) dne 27. 11., pri G. Paliaga, ul. Olmo 9, (cena 30 vin. kg), št. 788—849 (obrobna št. 5) dne 29. 11., pri G. Haipel, ul. S. Giusto 16, (cena 28 vin. kg), št. 850—904 (obrobna št. 5) dne 26. 11., pri E. Verbetz, ul. Giuliani 12, (cena 30 vin. kg), št. 905—1104 (obrobna št. 5) dne 26. 11., pri F. Pene, ul. Pacinotti, (cena 36 vin. kg). — Vrdele: Modre izkaznice št. 48—109 (obrobna št. 3) dne 1. 12., pri G. Miceu, ul. S. Cillino 2, (cena 28 vin. kg). — Carbola: Modre izkaznice št. 63—124 (obrobna št. 3) dne 30. 11., pri G. Frank, Bivio 8, (cena 28 vin. kg). — Barkovlje: Modre izkaznice št. 190—211 (obrobna št. 1) dne 27. 11., pri G. Rupena, Barkovlje 234, (cena 30 vin. kg).

Domače vesti.

Requiem za pokojnega dr. Kreka. Kakor je bilo že objavljeno, se bo vršil prihodnji četrtek, 29. t. m., ob 9. dopoldne v cerkvi sv. Antona novega slavnostni »Requiem« za pokojnega dr. Kreka. Mašo bo daroval z večjo asistenco č. g. kanonik msgr. Slavec. Pel pa bo znano Foersterjevo mašo »de Requie« moški zbor naše »Glasbene Matice« pod vodstvom gospoda K. Mahkota; na orglah bo spremljal č. g. Krizman. Po maši zapoje moški zbor še žalostinko »Usliši nas, Gospod!«. S to mašo-zadušnico se oddolžimo tržaški Jugoslovani svojem velikemu pokojniku, ki nam je prigljal pravo luč, katere ne ugasne nikdar; ki nam je vžgal naša srca za našo slobodo, jedinstvo, bodočnost. Udeležba pri maši-zadušnici naj bi odgovarjala našemu spoštovanju do pokojnega duševnega stvaritelja Jugoslavije do njegovih — naših ciljev. — Ni treba torej še posebej omenjati, da so

tržaški Jugoslovani in Slovani sploh vabljeni, da se udeležijo te prireditve, vsak posameznik naj temveč čuti v sebi dolžnost, da se je udeležijo ter se s tem oddolži spominu pokojnega dr. Janeza Evangelista Kreka.

Potovalna gospenica. C. kr. namestništveni svetnik razglasi: Ker se je pokazala tudi letos v velikem številu jako škodljiva potovalna gospenica (Chnethocampa pityocampa), se nalaga v smislu § 51 zakona 3. 12. 1852, drž. zak. 250, posestnikom črnih gozdov, da očistijo drevesa od tega mrčesa, poberejo gnezda ter jih sežgo do 15. januarja 1918 v ogib globe ali zapora in uradne izvršbe na njihove stroške.

Poslano*)

ZAHVALA.

Tem petem izrekanj slavnemu c. kr. avstr. skladu za vojaške vdove in sirote v Trstu, Lazzaretto vecchio št. 3 svoje najpriskrbnejše zahvalo za zares kulantno in točno izplačilo zavarovalne svote.

Marija Sosič
Opčine hštev. 134.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu vleva zakon.

V tugopolni žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, tudi v imenu ostalih sorodnikov, prežalostno vest, da je naš oče, stari oče, gospod

Josip Skerk

danes, dne 24. t. m., ob 2 popoldne, po kratki bolezni, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se bo vršil 26. t. m., ob 3.30 popoldne, iz hiše žalosti naravnost na katinarsko pokopališče.

Zalujoči ostali:

Anton Skerk, sin.
Marija Colombin por. Skerk, nevesta.
Ostali vnuki in vnukinje.

Češko Budjevička Restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Živnostenska banka

Podružnica v Trstu

Ulica Ponterosse vogal ul. Maria Teresa. — Lastna palača.

Deležna glavica K 100.000.000. — Rez. sklad K 31.000.000.

Izvršuje kulantno vse banke in menjalnice transakcije.

Uradne ure od 9—1 pop.

MALI OGLASI.

Perica, kateri je vzela perilo v ulici S. Francosko št. 32 dne 5 t. m. je naprosena da prinese isto takoj nazaj ker drugače bo kazensko zasledovana. 1618

Kupim sadna drevesa prve vrste. Scorello-Coroneo 652 (ulica Remagna). 1615

Izginila je verčica iz hiše na lesenem trgu št. 12. Pošteni najditelj je naprosen po oti nagradi jo prineš v gori imenovano hišo V nadstr. 1620

23 let star gospod vjaščen prostiše mlado gospodino 18—20 let. — Naslov pove odd. Edinosti. 1619

Iščem takoj kneta (moža in ženo) po možnosti brez otrok za poljska dela — Zamlište Kaczorovski Rojan Vernilles. 1621

Prodaj opeke za zidati in opeke za strehe vsake vrste. Ulica Borovčič št. 67. Gostilna. 1616

Meso suho prekajeno goveje je na prodaj v večji ali mali množini. Ulica Valdirivo št. 29, Možetič. 1607

Prodaj 10 hl rdečega in belega vina. Vprašaj naj se v ulici Geppa št. 23 (pri vratarju). 1617

Slamnaté čevlje (Solne). Slav. občinstvu in gosp. trgovcem priporočam slamaté čevlje in slamaté podplate za v devlje, katere sam zašel izdelovati, tako da vsaki zahtevi lahko ugodim. Ker je druga obutev tako draga, bode ta za osebe, ki imajo opravilo v sobah, dobro došla. Naj vsek poskusim. Franc Cerar, tovarna slamatnikov v Stebu, pošta Domžale pri Ljubljani. 8708

Istrsko vino črno in belo prodam na debelo za krčmarje. Maks Gutlić, Trst, Via Petronio 2. (1608)

Razglas dražbe.

Pri c. kr. okrajnem sodišču za civilne stvari v Trstu, soba št. 32, se bo vršila dne 30. novembra 1917 ob 9.30 javna dražba sledečih nepremičnin konkurzalne mase Michele Ranzolin:

Tav. št.	cenilna vrednost	najnižja ponudba
246 Sv. Križ (polje)	K 1049.25	K 699.50
382 " (vinograd)	" 446.77	" 297.85
455 " (vinograd)	" 526.—	" 350.67
459 " (vinograd)	" 549.—	" 366.—
461 " (vinograd)	" 546.—	" 364.—
464 " (neobdelano polje)	" 38.—	" 25.33
630 " (polje)	" 160.62	" 107.08
1109 " (vinograd)	" 357.75	" 238.50
3279 " (vinograd)	" 213.15	" 142.10
3280 " (vinograd)	" 314.48	" 209.65
3282 " (vinograd)	" 62.—	" 41.33
69—70 Gabrovce (gozd, travnik, polje in pašnik)	" 2620.—	" 1746.67
449 " (gozd, travnik in pašnik)	" 940.—	" 626.67
265 Salež (polje za oranje, travnik in pašnik)	" 345.—	" 230.—
117 Nabrežina (hiša št. 81 v sv. Križu, travnik, polje in gozd)	" 11042.20	" 5861.47

Pojasnila pri upravitelju konkurzalne mase Dr. Giovanni de Favento v Trstu, ulica S. Spiridione št. 7 II. nadstr. od 3 do 6 popoldne ali v pisarni IX oddelka c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari v Trstu opravilna številka E IX 119/17.

GAMBRINUS
vsaki večer
ob 9¹/₂
velika varietetna predstava.
Vstopnina K 1.—

DR. FREUND
Specijalist za kožne in spolne bolezni
sprejema od sedaj naprej od 1¹/₂ do 3 in od 5 do 7 (za ženske od 5 do 6) Via S. Primo 1 (Corso 47)
Za uboge brezplačno na rešilni postaji v ponedeljek, v sredo in petek od 11 do 12.

Hotel in restavracija METROPOLE
Trst, ulica S. Nicolò 22.
Kuhinja prve vrste. Vina izbrana.
Elegantne sobe. — Največja čistost. — Cene zmerne.

Amerikansko duble-zlato
v zlatarnici in urarnici
A. Jerman, Trst, ul. Barriera vecchia 19
Velika zaloga dolgih in ovratnih verižic, zapestnic, prstanov, uhanov, obeskov za slike, medaljone i. t. d. Vse stvari so po zmernih cenah, izdelane v najboljših tovarnah. — Srebro in zlato kupujem in menjam. Pošilja se po povzetju. Ceniki se ne razpošiljajo.

Dobrozna urarna in zlatarna Alojzij Povh
Trst, Piazza Barriera vecchia št. 3
kupuje zlato, srebro in dragulje po najvišjih cenah.

VII. avstrijsko vojno posojilo.
Sprejema podpise in daje vsa. pojasnila ter opozarja posebno male p. t. vlagatelje, kakor tudi zadrage, društva in korporacije na ugodnosti tega posojila
TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA V TRSTU

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

POSOJILA DAJE
za vključbo 5 1/2 %
na menice po 6 %
na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru
ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE
sprejema od vseh, to tudi od t. m. in jih obračunava po 4 %
Velje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru.
Betalni drevi plačuje zavar. — Vloga se lahko po vsi krosa. — ODDAJA
DONACE NABIRALNIKE HRANILNE PUŠICE.

registrovana zadruga z omejenim poročilom
TRST - Piazza della Caserma št. 2, t. nad. - TRST
(v lastni hiši) vhod po glavnih stopnicah.
Poštno hranilišni račun 16.004.
Ima varnostne celice (safe deposits) za shranje vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varne proti ulomu in požaru, nrejeno po najvišjem sodnem ter je oddaja strankam v najem po najnižjih cenah.
STANJE VLOG NAD 10 MILIONOV KRON.
Uradne ure: od 9 do 12 dnev. in od 3 do 5 poned. Izplačajo vsaki dalavnik ob uradni uri.

Na naslov aprovizacijske komisije. Prejeli smo: Razumemo, da aprovizacijska komisija ne more prav do zadnjega kilograma proračunati dnevnih potrebščin na kruha. Vemo, da je neizogibno, da kak dan morada primanjljivo kaj malega, kak dan pa preostaja kaka štruca, ki se mora, seveda, ob sedanjih stiski in potrebi skrajnega štedenja, porabiti naslednjega dne, oziroma oddati prebivalstvu. Čudno pa je, da v takih slučajih stari kruh od prejšnjega dne dobivajo skoro redno ene in iste pekarnice, druge pa vedno svežega. Posledica temu je, da se ljudje dremajo in pehajo pred poslednjimi prodalnimi, dočim one prve manje prodajo. To je krivica za prizadete peke, kajti skoro ves njihov dohodek je navezan na odstotke, ki jih dobivajo od prodaje kruha aprovizacijske komisije. Tako se dogaja n. pr. peki Obersnelu v ulici delle Acque. Ali krivico je to tudi za prizadeto prebivalstvo. Kako prihajamo prebivalci tega okrožja do tega, da ravno mi te zadnje čase skoro vsak dan dobivamo jutraj star kruh od prejšnjega dne? Pa se eno vprašanje, ki si je stavila prebivalstvo mesta že dolgo časa: kako to, da je kruh iz Panficia redno okusnejši in bolj bel, nego iz drugih treh pekarn, ki proizvajajo kruh za aprovizacijsko komisijo? Vsi smo sedaj pod eno višnjeje uredila.

Vsi člani »Svetoivanškega konsumnega društva« so naprošeni, da se zglase v soboto, dne 1. decembra, ob 7 zvečer v »Narodnem domu« pri Sv. Ivanu. — M. Gradišar.

Davkoplačevalcem v Istri. Deželna upravnica komisija pozivlja ponovno županstva, naj z javnim razglasom opozore vse davkoplačevalce, da poplačajo čim prej zaostale dolžne davke in deželne doklade c. kr. erarju, oziroma deželi, da si s tem prihranijo poznejše stroške za eksekutivne korake, ki se uvedejo proti dolžnikom davka. Dohodek in dobiček pri prodaji vina je brez dvoma — pravi komisija — plašal davkoplačevalcem plačevanje davkov.

Poziv! Vsi krčmarji iz mesta in okolice so vabljeni na pogovor ki se bo vršil v ponedeljek dne 26. t. m. ob 3 uri popoldne v prostorih delavskega podpornega društva, ulica Giorgio Galatti št. 1. I. nadst. Na splošno željo so naprošeni tudi naši mestni zastopniki, da bi se udeležili tega pogovora, da nam bodo na roko v kolikor je možno. — Več krčmarjev.

Amerikanci trte. Mestni magistrat razglasi: Kdor želi dobiti ameriške trte iz državnih trtic, naj se zgledi do 29. t. m. na mestnem magistratu, III. nadstropje, vrata 84, da napove, kakšne vrste trte in koliko jih želi dobiti. V zgoraj okolici se je treba zgledati pri pristojnih vaških načelnikih.

Telovadno društvo »Sokole« v Rožanu lina v nedeljo, 2. decembra, v veliki dvorani »Narodnega doma« svoj nastop. Ker je čisti dobiček namenjen ženski podružnici CMD v Trstu, se nadejamo da nas naše zavedno občinstvo posesti v velikem številu.

C. kr. državna obrtna šola v Trstu. Minister za javna dela je imenoval pogodbeno učiteljico na c. kr. državni obrtni šoli v Trstu Ines Newrly za učiteljico v X. plačilnem redu.

Svetoivančani — Svetoivančanke! Po jutrišnjem, v torek, ob 7 zvečer se bo vršila v prostorih »Marijinega doma« prva pevka vaja za Krekov koncert. Pevci, pevke pridite vsi! — Pevovodja.

Tržaški vojaški dom. Jutri, v poned., 26. novembra 1917, ob 1/8 zvečer, se bo v vojaškem domu v ul. Coroneo št. 15, v društvenem domu »Eintracht«, vršila pod pokroviteljstvom ekscelence gospe baronice Lucy Fries-Skenejeve gledališka predstava v korist vojaškemu domu. — Vstopnice po 5, 2 in 1 K se dobivajo v Schimpfiovi knjigarni in v vojaškem domu.

V uradu begunškega odbora v ulici Madonna del Mare št. 2, I. nadst., vrata št. 3, naj se zglase ta teden begunci z naslednjimi številkami plačilnih pol (za begunsko podporo): V ponedeljek, 26. t. m., št. 2501 do 2600, v torek št. 2601 do 2700, v sredo št. 2701 do 2800, v četrtek št. 2801 do 2900, v petek št. 2901 do 3000 in v soboto št. 3001 do 3100. — Begunecem z Opčin in iz Sv. Križa, ki se že vračajo, se ni treba zgledati.

Za sinove v vojni padlih beguncev. Mater begunke, kojih možje so padli v vojni, so vabljeni, da svoje otroke v starosti pod 10 let tekom tega tedna zglase v uradu begunškega odbora v ulici Madonna del Mare št. 2, I. nadst. S seboj naj prinese vsaka tudi dokument, ki potrjuje smrt moža.

Poštni urad v Gradežu. Dne 24. nov. t. l. se je zopet odprl poštni urad v Gradežu in sicer za sedaj samo za pisemske poštni promet, izvrzeši zasebno rekomandacijo.

Razpis štipendij. Za šolsko leto 1917/18 se podeljuje štipendija iz ustanove Andreja Covacicha v znesku K 236 ubožnemu dijaku, katoliške vere, pristojnemu v tržaško občino, ki je sin v Barkovilih bivačih staršev in zahaja v gimnazijo ali realko v Trstu. Če ne bi bilo takih prsilcev se podeli štipendija ubožnemu dijaku, kat. vere, pristojnemu v tržaško občino, ki zahaja v c. kr. trgovsko akademijo, gimnazijo ali realko v Trstu. Pravilno opremljene prošnje naj se do 29. decembra t. l. vložijo na mestnem magistratu.

Poštni urad v Nabrezini. Dne 24. nov. t. l. se je zopet odprl poštni urad Nabrezina 2 in sicer za sedaj samo za pisemskopoštni promet, v številni službeno in zasebno rekomandacijo.

V avstrijsko-ogrnem upravnem ozemlju Srbije se je dne 26. oktobra t. l. odprl za zasebni poštni promet c. in kr. etapni poštni urad II. razreda v Rajli (okrožje Belgrad) na hnenovani urad se smejo po-

sljati: pošne dopisnice, pisma, tiskovine (časniki), blagovni vzorci in zavijki brez označbe vrednosti do največje teže 5 kg; od tega urada: pošne dopisnice, odprta pisma, tiskovine (časniki) in blagovni vzorci. Etapni poštni urad Sopot na Srbskem se je dne 25. oktobra 1917 zaprl. — Novi etapni pošni urad Rajli posluje glede prej navedenih dopustnih pošiljatev kot vojnopoštni urad za tamonje čete, poveljstva, oblasti in zavode.

»La Domenica Illustrata«, nov tržaški tednik, ki objavlja raznovrstne članke umetniške, gospodarske, znanstvene in leposlovne vsebine, se bavi tudi z našimi stvarmi. V zadnji številki, današnji, n. pr. z novim slovenskim listom »Jugoslovonom« in objavlja vso listovo vsebino po naslovih. Zeleti bi bilo, da bi list prinašal po naših slovenskih listih tudi važnejše politične članke in tako seznanjal italijansko občinstvo z našimi mislimi.

Zensko vojno prispevanje. Odborov sestanek bo v četrtek, 29. t. m. od treh do petih pop. Udeležo naj se ga vse glavne nabirateljice ter naj prinese s seboj nabrane zneske, plačilne pole in sive plač. izkaznice.

Promet zasebnih vojnopoštnih zavrkov na vojnopoštne urade št. 250, 366 in 513 je ustavljen.

Mestna zastavljavnica. V ponedeljek, 26. t. m., se bo od 9 1/2 dop. do 1 pop. vršila javna dražba dragocenosti, zastavljenih meseca julija 1916 na zelene listke serije 140 in sicer od št. 202.601 do št. 204.000; popoldne od 2 1/2 do 6 pa nedragocenih predmetov različnih števk serije 141.

PRIPOROČLJIVE TVRDKJE

Trgovina jestvin
IVAN BIDOVEČ, Trst, ul. Campanile 18 (frg. Ponterosso). Ima v zalogi: čaj, paradižno konervo, mnogo vrst kock za juho, žet in tudi blago aprovizacijske komisije. Pristni Jamnaka rum, okusak Marty, varnouth, malinovec, sliv-voe ter več vrst mineralnih vod. Vse po suvernih cenah. 414

Mehanična delavnica.
ODLIKOVANA LIVARNICA OSVALDELLA. Via Media 26. Izdelovanje in poprava strojev in motorjev. Proračuni. 991

Knjigovoznica
PIETRO PIPPA, Trst, ulica Valdivino 10. Artistična vezava žepni koledarji lastnega izdelovanja. Vpisniki (registri) posebnega sistema. 207

Majolične peči in štedilniki
M. ZEPPAR, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerno. 202

Hotel Continental
Trst, ulica San Nicolò št. 25 (bilan Corne). Preradila za vojske. Drigalo. Cene zmerno. Postrežba točna. 190

Papir.
VELIKA ZALOGA PAPIRJA za ovitke, papirnate, rečne lastne tovarne — Valški razloži barv in velikosti. Cene zmerno. — Gastone Dellina. Trst, Via del Gelsi 16. 266

Šivalni stroji.
DELNIŠKO DRUŠTVO ŠIVALNIH STROJEV SINGER, Trst, Corso 20. Prodaja šivalnih strojev in vseh pritlikih delavnic za popraviljanje. 358

Demska krojačnica
A. RIEGER, Trst, ulica Commerciale 3. Izdeluje vsakovrstne obleke po angliškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroko, bluze za gledališče itd. Cene zmerno. 387

Nepremičljivi plašči.
LEOPOLD HAAS, Trst, Corso 2 in via Barriera vecchia 10. Bogata izbira vojaških plaščev od K 20 — naprej. 257

Jestvine na debelo.
Bogata izbira vsakovrstnih jestvin; prodaja dobelo RUGGERO GAMBEL v Trstu, ulica delle Acque vogal ulice Coroneo. 244

Fotografski atelje DAGUERRE
Trst - Corso štev. 39 - Trst
Razglednice v platino. Specijaliteti: slike v barvah, fotoschizli. Cabinet, visit, povečanja, reprodukcije vsake slike. — Električna razsvetljava. —

Kabaret-Varietè MAXIM
Trst - Via Stadion 10 - Trst
Odprt od 8 1/2 zvečer naprej
Vstopnina K 2

Zlatarica G. Pino
v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivšo zlatarico G. Zaccaria & Figlio. Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd. Cene zmerno. Cene zmerno.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom
ulica S. Francesco štev. 20, II. nadstropje v hiši lista „Edinost“

Hranilne vloge
sprejema od vsakega tudi če ni ud zadruga, in jih obrne 4 1/2 % večje zneske po doštaju po otvarja čekovne račune z dnevnim obrestovanjem.
Rentni davek plačuje zadruga sama.
Vloga se lahko po eno krono.
Poštno-branilni račun 75.679. TELEFON 16-94.

JADRANSKA BANKA
Kapital in rezerva K 13.200.000.—
FILIJALKE: Dunaj, Tegethofstrasse 7-9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Spit, Šibenik, Zadar.
KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obilgacije, zastavna pisma, priporočila, delnice, srečke itd.
VALUTE IN DEVIZE, PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. SAFE-DEPOSITS PROMESE. Brojavi: JADRANSKA.
MENJALNICA

Bodočnost svojih otrok

zavaruješ proti naklepom naših sovražnikov

če podpišeš

7. vojno posojilo v obliki vojnoposojilnega zavarovanja c. kr. avstr. sklada za vojaške vdove in sirote v Trstu, Lazzaretto vecchio št. 3

Primer: 1) Podpišeš in se zavaruješ za K 2000 ter plačuješ za 15letno dobo po 8 K 50 vin. na mesec. — Otroci prejmejo po preteku te dobe celih 2000 K; če Ti umreš poprej, pa bilo že isti dan, dobe teh 2000 K tvoji otroci takoj; tu se neha vsako daljino plačevanje premij.

Primer: 2) Z letnim zneskom K 303.70 ali z enkratnim vplačilom K 4150 se lahko podpiše in zavaruje

10.000 K sedmega vojnega posojila

n. pr. za starost 30 let in dobo 20 let! Tudi mesečna plačila! — Z gornjim zneskom je vojno posojilo 10.000 K plačano popolnoma in ni treba plačati niti vinarja več! V slučaju doživljanja se izplača nom. K 10.000 brez vsakega utrkja. Če pa zavarovavec poprej umre, denimo ko je plačal komaj prvo premijo, se izplača otrokom takoj K 10.000 nom. vojnega posojila.

Pri enkratnem vplačilu (4150 K) je ugodnost še višja: v slučaju predčasne smrti zavarovanca (n. pr. v 6. letu), se izplača otrokom t a k o j 10.000 K nom. vojnega posojila a poleg tega dobe še znesek K 3.200 v gotovini kot povračilo še ne uporabljenih premij.

Mater, očetje, ne skrivajte denarja, ampak obrnite ga v prid svojih nedolžnih otrok!

Pristopite vojnoposojilnemu zavarovanju!

Josip Struckel

Trst, vogal Via Maria Teresu-S. Caterina

Novi dohodi volnenega blaga za moške in ženske. Velika izbira kožuhovine, nogavic, volnenih srajc (maje) barhanta, svilene in volnene blaga za bluze, čipkovi ovratnikov in okraskov.

Zlatarica G. Pino

v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivšo zlatarico G. Zaccaria & Figlio. Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd. Cene zmerno. Cene zmerno.

Oglaš, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošiljajo na »Inseratni oddelek Edinosti«

Nadomestek toaletnega mila.

Parfimiran in okusno urejen.

Nadomestek toaletnega mila

Vsebinsa enega kartona 2 1/2 ducata, stane franko kron 26.50.

Razpošilja tvrdka

LANG & COMP., Osijek,

Hrvatska Slavonija, Župni trg.

Brzojavni naslov: Lang & Comp. Osjek.

Baker, medenino

in druge kovine

kakor tudi vsakovrstne železnlne kupuje

MARCELLO SCABAR, Trst

ulica Vienna 17

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu

Ulica Caserma štev. 11. Uradne ure od 9-1.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, srečke, tuje zlate in papirnat novce in devize.

Daje predlume na vrednostne papirje in blago in izvršuje vse v bančno stroko spadajoče transakcije.

Vloge na knjižice obrestuje 4 % netto

Vloge na tekoči in žiro-račun najboljše po dogovoru.

Obavlja nakazila vojnim ujetnikom.

Poslovalnica c. kr. razredne loterije.

Posojila

daje na osebni kredit in na zastave proti plačilu po dogovoru.

Uradne ure: vsak dan za stranke od 8 predp. do 1 popoldne.

Priporoča male hranilne škrinjice, ki so posebno primerne za družine.

Trst, Via Cassa di Risparmio štv. 5 (Lastno posloplje)

Kapital in rezerva K 13.200.000.—

Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzi izgubi, revizija zrebanja srečk itd. brezplačno. St. von k editi, remours-kredit. Krediti proti dokumentom ukrcanja. — Borzna naročila. Inkaso.

Telefon: 1463, 1793 in 2676.

URADNE URE: od 9-1 pop.

ESKONT MENIC